

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

egjelen minden szerdán és szombaton este.

Készítők: Viasza nem sauk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhatal: Landesmann Miksa és Társai.

LAPVEZÉR:

MATOLAI ETELE.

POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:

Dr. BUZA BARNA.

Elfizetési ár: egész évre 10 korona, félévre korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyévi ár 10 fillér.

Hirdetéseket a legutányabbban közlünk

A mi parlamentünkben.

— Városi közgyűlés. —

A vasuti üzletvezetőség nagyon fontos kérdése szóba került a napokban a képviselőtestületben is. Dr. Chudovszky Mór egy indítvány alakjában hozta szóba, hogy még sem érte el célját, annak egyedül ő az oka, aki indítványát későn nyújtva be, lehetetlenné tette, hogy a tárgy fölött határozatot hozzanak.

Az elhangzott felszólalások azonban igazolták állításaink valódiságát. A jelen voltak egyhangulag állapodtak meg abban, hogy a vasuti üzletvezetőségek egyikét okvetlenül Sátoraljaujhelyben kell felállítani, mert ez nemcsak a városra és megyére, de az egész országra fontos gazdaság-politikai érdek. Megállapodtak egyhangulag abban, hogy minden erejével azon kell lenni ennek a városnak, hogy elnyerje az üzletvezetőségek egyikét észéért, de ezt már ülésen kívül határozták, — felir a város a közigazgatási bizottsághoz és a megyéhez, hogy intézzenek feliratot a kormányhoz, felkéri a vármegye főispánját, a megye főurat, képviselőit, hogy ez ügy a mi érdekeinknek megfelelően intézessék el. Elhatározták ezenkívül egy monstre-deputáció szervezését, melyben ugyancsak részt venne nemcsak a város, de a vármegye minden számottevő emberre is.

Ez az egyedüli kérdés volt, mely némi érdeklődést tudott kiváltani a képviselőtestületből, ez is meglepetésszerűen került napirendre. Meg is látszott ez a gyűlés képén, mert a képviselőtestületi tag urak nagyon gyér számban vettek részt a gyűlésen.

A gyűlésről különben az alábbiakban számolunk be részletesen.

Megnyitás.

Hétfőn, f. hó 14-én d. u. 3 órakor rendes közgyűlést tartott Sátoraljaujhely város képviselőtestülete Ásis Ödön h. polgármester elnöke alatt. Jelen voltak: dr. Roth József, Behyna Miklós, Horváth Gyula, Jelenek Adám, Némethy Bertalan, Gáthy Géza, Isépy István, Kapu Gyula, Bessenyei István, Vadász Antal, Hericz Sándor, Schwarzbarth

Lipót, Armágyi János, Kulics János, dr. Chudovszky Mór, Deuschl Adolf, Grünbaum Simon, Alexander Vilmos, dr. Buza Barna, Knessessy Péter, Turay János, Majoros Gyula, dr. Hornyai Béla, Matolai Etele képviselőtestületi és dr. Reichard Salamon Schmed Lajos, Pataky Miklós, Ralmányi Jenő előljárásági tagok.

Első tárgyként a sátoraljaujhelyi 207. sz. teleknyvi betétben 11 22 hrsz. szántóföld átíratásához szükséges nyilatkozat elfogadása tárgyában tett polgármesteri előterjesztést vették tárgyalás alá és elhatározták, hogy ez ügyet az 1909. jan. 14-én össze hívandó rendkívüli közgyűlésen fogják tárgyalni.

Egy kis dorgálás.

A törvényhatósági bizottságnak a 90,000 koronás függő kölcsön felvételét jóváhagyó leiratát tudomásul vették és azt a polgármesternek kiadni rendelték jövőbeni mihez-tartás céljából.

A megye ugyanis ebben a határozatában egy kissé megdorgálja a várost azért, hogy tervszerűség, előre megállapított program nélkül megye bele építkezésekbe stb. és így kénytelen drága függő kölcsönökkel gazdálkodni.

E tárgynál Némethy Bertalan kérdést intéz a polgármesterhez, hogy a járványkórházban és Dianna fürdőben végzett munkálatok tervei és költségvetései miért nem kerültek még a képviselőtestülethez, vagy talán újból befejezett tények elő akarják állítani a képviselőtestület? — A polgármester válaszában megnyugtató kijelentéseket tett és megígérte, hogy legközelebb érdemlegesen válaszol az interpellációra.

Polgári fiúiskola.

A város képviselőtestülete tudvaleg újból felir a közoktatásügyi miniszterhez az állami polgári fiúiskola létesítése tárgyában. A valás és közoktatásügyi miniszter pedig újból értesítette a várost, hogy tárgya már úgy is tul lévén terhelve Újhely város kérelmének rövid időn belül eleget nem tehet. A képviselőtestület pedig — nem lévén más teendője — tudomásul vette a leiratot.

Buza Barna azonban nemcsak képviselőtestületi tag, de országgyűlési képviselője is a városnak, kötelessége hát, hogy választói lelki fájdalomát — ha egyébbel nem is — egy kis ígérettel enyhítse. Konstatálni kívánjuk, hogy képviselőnk ebbeli kötelezettségének ezuttal elemekekan megfelelt, amennyiben elmondta, hogy ő határozott ígéretet kapott a közoktatásügyi miniszter-től aziránt, hogy a polgári fiúisko-

lát egy két éven belül feltétlenül létesítik, s ő neki alapos a reménye — feltéve, ha a város a szükséges épületet felépíti, — hogy a polgári fiúiskola 1910. évben megnyitható lesz.

A képviselőtestület tagjai kissé felélenkülték erre a kissé bitató kijelentésre, de nem úgy ám Némethy Bertalan. Megragadja az alkalmat — ugymond — hogy felszólalhasson — mintha fel nem szólalna ő ragadozás nélkül is — mikor a képviselő ur is jelen van. Megragadt alkalmat felszólalásában kéri a Buza Barnát, hogy a városnak a közoktatásügyi kormányánál levő több kérvényét sürgesse meg és járjon közbe, főleg abban az irányban, hogy a 600 koronás gimnásiumi hozzájárulás és 3000 koronás állami elemi iskolai hozzájárulás elengedtessek.

Buza Barna rögtön válaszolt és kijelentette, hogy a 6000 koronás gimnásiumi hozzájárulás elengedése iránt biztos ígéretet nyert, a 3000 kor. elengedése iránt pedig közben fog járni.

Erre a kijelentésre aztán megnyugodott már Némethy is és átterhetek a legközelebbi tárgy megvitására.

Apróbb ügyek.

A próbaválatás eredményét, mely szerint a város erre a kiscitőre 41 kor. 20 fillért rafizetett, nemcsak hogy tudomásul vették, de egyben kijelentették, hogy „szükség esetén” hajlandók újabb rafizetésre, mintsem a közönség kizsákmányolását sórtalanul türjek. Egyben megbízták a bizottságot, hogy a hus osztályozására tegyen javaslatot, mert most már úgy látják, hogy nem is az árákban, hanem az osztályozásban van a „csalás”. — Némethy Bertalan természetesen e tárgynál is felszólalt, nyomatékosan adva kifejezést a nyomtaték iránt érzett ellen-szenvének.

A Székely Enek érdekében benyújtandó kemegyelmi kérvény ügyében hozott törvényhatósági bizottsági határozatot tudomásul vették Chudovszky azon kijelentése után, hogy ő megfélebbezte a törvényhatóság határozatát, sőt a kabinet-irodát is figyelmessé tette Székely viselt dolgaira.

A kapuzárás és kapubejáratok világitása tárgyában kelt szabályrendelet jóváhagyásáról szóló polgármesteri jelentést tudomásul vették és 1909. június 1-től életbe léptetik.

Lakatos Erzsébet ujhelyi illetőségét megtagadták.

Tárgysoron kívül.

Itt kimerültek a tárgysorozatba felvett ügyek s így ezentul már

tárgysoron kívüli, az ülés napjára beérkezett ügyeket vettek tárgyalás alá. Mindjárt az első ügy nagyon kellemesen érintette a képviselőtestület tagjait. Bejelentette a tanács, hogy a régi közkórházban eddig Berezik Nándor által évi 360 koronáért bérelt lakást a mértékhieltesítő hivatal 3 évre évi 1080 kor. bérért hajlandó kivenni, ha azt megfelelően átalakítanak. Az átalakítási munkálatok csak 450 koronába kerülnek, természetesen hát, hogy belement a képviselőtestület a kedvező ügylet megkötésébe.

Virilisek.

Tudomásul vette a képviselőtestület a legtöbb adót fizető 1909 évre összeállított névlistromát. E szerint a rendes tagok között első helyen áll Hg. Windischgütz Lajos 6430, utolsó helyen dr. Fried Lajos 624; a póttagok közül első helyen áll Friedrich Mór 622, utolsó helyen dr. Grósz Dezső 532 kor. adóval.

Drágasági pótlék.

A városi tisztviselők, segéd és kezelő személyezt az 1908. évben élvezett drágasági pótlékok 1909 évre is kérte. A pénzügyi bizottság Juresz Agoston rendőrbiztos kivételével, aki 400 kor. személyi pótlékok élvez, mindenkinek javasolja a drágasági pótlék megadását.

A képviselőtestület Némethy Bertalan, Isépy István és Alexander Vilmos hozzászólása után úgy határozott, hogy a drágasági pótlékok kivétel nélkül minden tisztviselőnek megadja. Kimondta azonban, hogy azok a tisztviselők, kik időközben elhagyják a városnál viselt állásukat, az előre felvett drágasági pótlékokat tartoznak visszafizetni.

Indítványok.

A gyűlés végén Chudovszky Mór dr. indítványt terjesztett elő. Az egyiket a Felsőmagyarországi Hírlap egyik utóbbi vezércikke nyomán arról, hogy a város indítson mozgalmat az ujonnan felállítandó üzletvezetőségek elnyerése érdekében; a másikat arról, hogy a város a vízvezeték vizet minden félévben bakterológiailag vizsgáltsassa meg, nehogy a szombathelyihez hasonló tifuszjárványok legyen a város kitéve.

Az első indítványhoz Buza Barna szólott hozzá, aki indítványozta, hogy a város írjon fel a kormányhoz az üzletvezetőség érdekében es hasonló felirat készítésére kérje fel a törvényhatósági bizottságot és a közigazgatási bizottságot. Szervezen egy a kormányhoz menendő monstre deputációt, melyhez csatlakozásra hívja fel a vármegye főispánját, a vármegye képviselőit es főurait.

HOVA MENJÜNK SZINHÁZ UTÁN?!

REITMAN ADOLF PANNÓNIA KÁVÉHÁZÁBA,

ahol egy tea, sonka és vajból álló színházi vacsora 70 fillérért kapható,

ahol szolid, figyelmes kiszolgálás mellett a vendégek kényelméről a legmesszebbmenőleg gondoskodnak.

Olcsó árak!

Pontos kiszolgálás!

Hideg buffet

Lapunk 4 oldal.

Kiss Ödön polgármester kijelenti, hogy miután az indítványok törvényesszabta időben nem adtak be, azokban határozatok nem hozhatók, haem a legközelebb összehívandó gyűlésen ily értelmű előterjesztéseket fog tenni a képviselőtestületnek.

A gyűlés d. u. 5 órákor ért véget. Hitelesítő ülés ma d. u. 3 órákor volt.

— dec. 15.

Elégtétel Székely Imre iparhatósági bizottság cím alatt azt írja, a „Zemplén” című lap társunk, hogy egyik helyi lap — érteve alatta mint — támadásával szemben a város tanácsa fényes elégtételt szolgáltatott Székely Imre iparhatósági bizottság, amennyiben saját kérelmére történt felmentése alkalmából iparhatósági biztosi minőségében kifejtett üzenetlen működéséért elismerését és köszönetét nyilvánította: egyben megállapította, hogy az ipartestület kezelésében talált kezelési rendellenességek nagy részben nem a Székely Imre biztosi idejéből valók, részben pedig olyanok, melyekért Székely Imre mint iparbiztost semmi felelőség nem terheli, mert az ellenőrzés a tanács felügyeleti jogköréhez tartozott.

Konstatálni kívánjuk, hogy t. lap társunk közlésének első része feltétlenül téves, amennyiben mi sohasem állítottuk, hogy Székely Imre oka az ipartestületnél előfordult rendellenességeknek és szabálytalanságoknak. Ezt a miniszter állította, még pedig szórul-szóra a következők:

„A fentebb elősorolt hiányok és szabálytalanságok egyrészét azt is mutatják, hogy az ipartestület ily nék ellenőrzésére hivatott iparhatósági biztosi feladatának megnevezése.”
Es ép ezért furának tartjuk a tanács fenti határozatát is. A miniszter megállapította, hogy Székely Imre a hibás, Milyen jogon bírálja felül a mi böles tanácsunk a miniszter határozatát. Vagy tán megirigyelték az egykori tolvaisai bíró „hatalmát”, aki egy neki nem térső alispáni rendelkezést egyszerűen megsemmisített?

Dehogy. A nevétséges határozat csupán azért hozott, hogy egy, a tanácsnak néha kellemetlen sajtóorganumnak a szavahihetőségét igyekezzen lerontani és elhamarkodottságukban a Székely hibáit magukra váliatják.

Mi nem kutattuk a határozat indító okát és jogosságát, hanem elfogadjuk az abban foglaltakat, vagyis, hogy az ipartestületnél elkövetett hibákért közvetlenül a tanács felelős és ezért e helyütt nyitán a következő kérelemmel fordultunk Zemplénermege alispánjához:

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter rendelkezésben megállapította a sátoraljuhelyi ipartestületnél előfordult szabálytalanságokat és visz száeléseket és elrendelte, a Székely Imre iparhatósági biztosi elmozdítását, mivel — a rendelet szerint — a hibáknak nagy részben ő volt az oka. Most a város tanácsa határozatilag állapította meg, hogy a hibákért a felelőség nem Székely Imré, hanem közvetlenül a tanácsot teheti. Felkérjük tehát Meltóságot, hogy a tanács beismerése alapján annak minden egyes tagja ellen a fegyelmi eljárást elrendelni és az ipartestületnél elkövetett teméntelen szabálytalanságot s visz száelést megtorolni méltóztatssék.

Megyegyülés.

Elégé népes közgyűlést tartott f. hó 15-én d. e. 9 órákor Zemplénermege törvényhatósági bizottsága. A gyűlés tárgysorozatán semmiféle fontosabb ügyek nem szerepeltek. Különös érdekességet czupán a *Meczner*

Gyula főispán megnyitó beszéde kölcsönzött, melyben a jelenlegi politikai helyzetet és a kormány eddigi működését ösmertette, meggyőzően, az érvek, a tények igazával.

Megnyitás.

A gyűlést pontban 9 órákor nyitotta meg *Meczner* Gyula főispán. Megnyitó beszédében részletesen ösmertette a politikai helyzetet, azokat a nehéz körülményeket, melyek a haza ellenségei, a nemzetközies és a nemzetiségek okoznak folytonos izgatásaikkal. Kitért a felekezeti békéltenségekre melyek mostanában mindjobban elharapóznak az országban, majd pedig a kormányknak Zemplénermege érdekében eddig kifejtett munkásságát ösmertette. Végül az általános választói jogról mondott érdekes bírálatot, majd boldog karácsonyi ünnepeket kívárva a megjelenteknek, az ülést megnyitotta.

Válasz.

A főispán beszédére *Busa* Barna orsz. képviselő válaszolt. Beszédében főleg a pártok egyesülésével foglalkozott, ösmertette annak a politikai helyzetre való fontosságát. Kijelentette azonban, hogy ez az egyesülés az függetlenségi program teljes sértelenségével történhetik csak és főleg, ha az önálló magyar nemzeti jegybank felállítását biztosítatják.

Választások.

A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után a megválasztott bizottsági helyek betöltésére került sor. Először a közigazgatási bizottságban és központi választmányban megürlt tagsági helyeket töltötték be névszerinti szavazással.

A szavazás két különtégnél előtt folyt le. Az első különtégnél a főispán kisteremben a — L betűs bizottsági tagok szavaztak. Szavazatszedő különtégnél elnök *Bessenyei* István, tagok: *Ehler* Gyula és *Reichard* Lajos, jegyző *Mattysovszky* Kálmán voltak.

A második különtégnél az alispáni kisteremben az M — Z betűs bizottsági tagok szavaztak. Szavazatszedő különtégnél elnök: *Kincsesy* Péter, tagok: *Kadar* Gyula és dr. *Rosenthal* Sándor, jegyző *Görgey* Géza voltak. Megválasztattak:

A közigazgatási bizottságba: 4 évre: gr. *Maláth* József, br. *Sennyey* Miklós, Nagy Barna, Molnár Béla és *Fejes* István; 1 évre gr. *Széchényi* Ernő.

A központi választmányba: dr. *Farkas* Róbert. Megválasztattak még: Az igazoló választmányba: választva öt tag: dr. *Busa* Barna, Kun *Frigyes*, Malonyay *Ferenc*, *Walther* László, *Báró* Waldbót Ödön.

Az állandó választmányba: Szemre *csányi* Béla, *Báró* Waldbót Ödön, *Bessenyei* István, *Kóczán* Miklós, *Grünbaum* Simon.

As állandó bírói választmányba: *Keresztessy* Lajos.

Az esküdtbírói tagok névlajstromának kiigazítására hivatott különtégnél: Gf. *Széchényi* Ernő.

A rendelkezői alapra ügyelő választmányba: *Pekary* Gyula.

Az igazoló választmányba a főispán kinevezte elnökül: dr. *Molnár* Bélát, tagok: Gf. *Széchényi* Ernőt, dr. *Reichard* Salamont és *Lengyel* Márt.

Lóvató bizottság elnökévé megválasztattak: Sátoraljuhely városban és az ujhelyi járásban Br. *Sennyey* Géza, a Szerencsi járásban: *Potocky* Dezső, a Tokaji és *Spataki* járásban: *Bogay* Zsigmond, a bodrogközi járásban: Br. *Sennyey* Miklós; a Nagymihályi járásban: *Haudinger* István, a Gálszécsi járásban: *Malonyay* *Ferenc*, a Varamóni járásban: *Vladár* *Emil*, a Homonnai, *Szinna*, *Mezőlaborci* és *Sztropkói* járásokban: *Haudinger* *Ottó*.

Alispán jelentése.

A választások után *Bernáth* és *Isépy* *Zoltán* tb. főjegyzők olvas

ták fel az alispán évnegyedes jelentését, mely a közigazgatási bizottsági ülésekről hozott referátáknak ösmertett havi jelentéseknek az összegezése és ezért azt külön részletesen nem is ösmertette.

Az alispán jelentése után még egyneként jelentékeltebb ügyet intéztek el és déli fél 1 órákor a főispán a gyűlést folytatását ma d. e. 9 órára halasztotta.

A függetlenségi kör háziestélye.

Gyönyörű, lélekemelően szép mulatságot rendezett f. hó 14-én este a sátoraljuhelyi függetlenségi kör a „Magyar Király” tánctermében. Szűkebb körű, inkább családias mulatság volt tervbe véve, melyen csupán a kör tagjai, azok családjai és vendégei fognak résztvenni és ehelyett részink volt egy nagyobb-szásu, ritka sikerű mulatságban, mely arányainál fogva első helyen áll az eddigi és az ezután rendezendő mulatságok között.

A mulatság terített asztalok mellett folyt, és egy szépen sikerült kabaréval kezdődött, melyen műkedvelőink jobbjai szerepeltek. A kabaré első számát dr. *Csizy* Béla felolvasása képezte, aki kellemes, behízelgő modorban olvasta fel *Sipulus* egyik szellemes humorizkjét, *Ezt Péchy* Jenő és *Fantóni* Béla tilinkoduetta követte. Kiténő öszhangban, ügyesen adtak elő egynehány gyönyörű szép magyar notát viharos taptos váltva a ki a közönségtől. Egy, a közönség által már előnyösen ösmert műkövelő, *Polturák* *Margitka* adott elő egy monológot a töle megszokott sikerrel, bájosan, majd ismét *Péchy* Jenő következett, aki *Petőfi* örültjét szavalta egy iskolás gyermeket imitálva. A kiténően sikerült imitáció zajos derűtséget keltett. Szép hangu műkövelő énekesünk: *Frisz* *Heimann* műsorszámát az est tulajdonképeni fénypontja. „A *Hajduk* *Hadnagy*”-ból és a „*Kornelillei* *harangok*”-ból énekel egy-kellemes részletet. Gyönyörű szép tenorbaritonja ez estén a szokottal is jobban csegett igazi művészi élvezetet nyújtva a hallgató-ságnak. Szünni nem akaró taps volt jutalma neki is és dr. *Kasztriner* *Árpádnak* is, aki zongorán kísérte művésziesen szép játékkal az énekeszámokat. Nem kis sikere volt *Racz* *Miklósnak* sem, aki egy kabaré vers elszavalásával ért oly hatást, hogy kénytelen volt utána egy másik verset felolvasni. *Péchy* Jenő adott ezután elő ujhelyi aukális kuplékat. A szellemesen megírt kuplék kellemes perceket szereztek a jelenlevőknek. A kuplékat ugyancsak *Kasztriner* dr. kísérte zongorán.

Ezzel a számmal be is fejeződött volna a kabaré, de a közönség még hallani akarta *Frisz* *Heimant*, aki engedett a kívánságnak és néhány szívhezszólóan szép magyar nota művészi éneklésével újabb tapsvihart váltott ki a közönségtől. Ugyancsak szép sikert ért el *Péchy* és *Fantóni* ráadásul adott tilinkoduetta, melyel a gyártelepi zenekar játékát parodizálták művésziesen. De minden jónak, szépnak, kellemesnek végett kell érné és így *Lanczi* *Aladár* conferenciát kénytelen volt bejelenteni, hogy vége a kabarének és az élvezetek sorában

most már visszavonhatatlanul a tánc következik.

Nem is kellett sok buzdítás, egy-kettőre kiürült a terem közepe és táncra perdült nemcsak az ifjuság, de az öregek is, sőt a ritka kedélyes hangulat és *Oláh* *Rudi* zenekarának tüzes notáitól közsereteten álló képviselőnk és pártelnökünk is kedvet kaptak és vigan ropták egymással a tüzebbnél tüzezebb táncokat,

Csak egy ember nem táncolt: *Novák* *Gyula* a mi agilis főrendezőnk aki a késő éjjeli órákig folyton szaladgált, rendelkezett, nehogy a legkisebb hiba is történjék, ami megzavarhatná a mulatságot.

A mulatság csak a késő reggeli órákban ért véget, amikor a jelen voltak egy kellemesen eltöltött éj emlékével és avval az óhajjal távoztak, hogy vajha rendezne a kör minél gyakrabban ilyen kedélyes, nagyszerű összejöveteleket.

*

Nem mulaszthatjuk el a kör köszönetét kifejezni *Szakáll* *Imre* róm. kath. tanító urnak, aki szives volt pianinóját a kabaréra díjlanul átengedni,

Rip.

SZINHAZ.

Heti műsor:

Csütörtök: „*Váraskeringő*.” Lónyay *Piroska* vendégfelléptével.

Péntek: „*Tanítónő*.” (Zónalodás.)

Szombat: „*Bálikirálynő*.” Lónyay *Piroska* vendégfelléptével.

Bálikirálynő. Hamupipőke általánosan ösmert kedves meséje feldolgozva egy szép zenéjű operett keretében alkotják a „*Bálikirálynő*” operettet. A premier szencziója volt, hogy a címszerepet a társulat drámai szencziója, *Harmath* *Zseni* játszotta. Kész-séggel ösmérjük el, hogy *Harmath* a szerepében várakozáson felül nyújtott. Az a közvetlen játékmódor, az a rendkívüli temperamentum, amely ebben az alkibizásában megnyilvánult méltó a legteljesebb elismerésre és biztosították neki a közönség legnagyobb foku elismerését. *Harmath* azonban semmiképp sem pra-destinálta ilyfajta szerepek eljátszására és ezéri bármennyire méltányoljuk a kisasszony buzgó törekvését, meg kell rónunk az igazgató-ságot, hogy akkor, mikor három énekesnője van, egy drámai szenczióval játszat el énekes szerepeket. Elvégre az illúzióra is kell adni valamit, de meg a direktornak sem lehet céjja, hogy énekesnőit elkedveltentse és más szerepeikről és elvege a kedvéket. Az előadás különben is a legjobb volt, Nagy sikere volt *Selők* *Sárinak*, *Fekete* *Rózsának* és *Thurzó* *Margitnak* is, akik közül különösen a *Fekete* *Rózi* táncza tetszett. Jók voltak még *Várady*, *Szörégh* és *Bátossy*.

Reprizek. Vasárnap este a „*Csók*” szerzett „*völegény*” ment melybe *Jassy* *Mariskának*, *P.* *Sepegy* *Szidinek*, *Szöréghnek*, *Agotaynak*, *Bátossynak* és *Kertésznek* voltak szép sikerei. Hétfőn a „*Kék egér*”-t adták a multkorhoz hasonló jó előadásban. Kedden pedig a „*Tatárjárás*” ment *Jassy* *Mariskával* *Mogyorossy* önkéntes szerepében nagy siker mellett.

A Saranana felléptei. Vasárnap és hétfőn este a Saranana berlini balletcsoport lépet fel az előadások első és második felvonásai közt. A balletcsoport feléptetésével az igazgató igazán élvezetet nyújtott a közönségnek mert az a rendkívüli ügyesség, kecsesség mellyel táncukat lejtették valósággal frappirozta a közönséget. Különösen a primaballe-

rina szóló-táncai keltettek nagy hatást. A direktor engedve az általános megnyilvánult közöhangnak a balletársulatot ma este újból fellépteti.

Lónyay Piroka vendégfellépte. Polgar Béla sziniszagató méltányolva a közönség körében megnyilvánult amaz óhaját, hogy a társulathoz egy elsőrangú vendégprimadonnát szerződtessen, egyelőre négyzseri fellépésre szerződtette Lónyay Pirokát a debreczeni sziniszagató volt primadonnáját. E négy fellépés sikeréről függ, vajon az igazgató állandó vendégseréplésre szerződteti-e a vendégművészt. Mi Lónyay Piroka képességeit nem ösmérjük, azt azonban jelezhetjük, hogy eddigi szerződésai valószínűleg teszik, hogy Lónyay Pirokában egy kiváló, elsőrangú primadonnát nyertünk. A közönség pedig — hisszük — méltán nyolgi fogja az igazgató előzetesét, mellyel mindent elkövet, hogy a közönség igényeit kielégítse — és még hathatósabb pártfogásban fogja résziesíteni a társulatot. — Lónyay Piroka először csütörtökön a Várászkeringőben, másodszor szombaton a Báikirálynőben fog fellépni.

HIREK.

Rablógyilkosok.

A mi társadalmunk ez alatt a gyűjtőfogalom alatt azokat a szerencsétlen embertársait értik, kik vagy a nyomor, vagy valami pillanatnyi megtévelyedés folytán mások élete árán óhajtanak a nyomortól megszabadulni, vagy vagygonra szert tenni. Pedig az igazi rablógyilkosok nem ezek, hanem azok amelyek ocsmány, undok fajtája most Újhelyre vetette ki halóját.

Városunkat az utóbbi időben egy gonosz, lelketlen társaság névtelen levelekkel árasztja el. Boldog családi életet élő férfiak és nők kapnak anonim leveleket, melyekben a leggyalázatosabb, legpiszkosabb lelketenséggel rontanak neki békés családi életüknek. Ocsmány, galád vadakkal illeték a házastársakat és lelki gyönyörűséget leinek mások legszenyebb érzelmeinek a megülesében.

Az ilyen gazemberek a valódi rablógyilkosok, akik orozva, gyáván rabolják el mások becsületét és gyilkolják meg a családi békét. Az ilyen atjás férgei a társadalomnak szolgáinak ra igazán erre a megbecstelenítő elnevesésre.

A legnagyobb baj azonban, hogy az ilyen rablógyilkosok ellen meg védekezni sem lehet. Piszkos odúkban megkapulva, gyáván, alattomban intézik tervszerű, de biztos támadásaikat és ugyancsak bujva egymás kebelén vihognak, ha piszkos tervük sikerrel jár.

A gazemberek eme förtelmes fajtájának kipusztítása közérdek és ezért becsületbeli kötelessége nemcsak a rendőrségnek, de minden jó érzésű, tisztességes gondolkodó embernek. De addig is miig hurokra kerülnek ezen legaljább férgei a társadalomnak, figyelmeztetjük a közönséget, ne álljon fel a névtelen levelek tartalmának, hanem átadva azt a rendőrségnek tegye lehetővé az igazi gazemberek, az igazi rablógyilkosok kézrekerítését.

— **Esküvő.** Keissmann Gyula ungvári földbirtokos f. hó 15-én esküdtött örök hűségét dr. Fried Lajos orsz. képviselő leányának, *Etelkanak* Sátoraljai helyben.

— **Közigazgatási bizottság üléséről** szóló referádánkat, lapunk térszüké miatt jövő számbunkban hozzuk.

— **Thea estély.** A Dékus Gyuláné által holnap csütörtökön rendezendő tea zsúr, mint az előjelek mutatják jsmélt nagy sikerrel fog lefolyni. A tea felszolgálása közben ismét ma-

gas nivója hangverseny lesz, a melyen a sziniszagató tagjai közül többen nagysikerű számokkal fognak közreműködni, s a szünetek alatt *Oláh Rudi* fog játszani. A tea est kezdete d. u. 5 órakor, a hangverseny pedig 6 órakor veszi kezdetét. Belépő jegy ugy a földszintre mint a karzatra 1 korona, a mely a *Gedics* nővérek dohánytözsdejében előzetesen is megváltható. Feljárt az alispáni lépcsőn.

— **A „Zempléni megyei tanítóegyesület”** 1908. december 22-én, Sátoraljai helyben, az állami polgári leányiskola tornatermében választmányi és közgyűlést tart. A) *Választmányi ülés reggel, 8 órakor.* 1. Tagok felvétele. 2. A közgyűlés előkészítése. B) *Közgyűlés, d. e. 9 órakor.* 1. Elnöki megnyit. 2. Elnöki jelentés az egyesület működéséről. 3. A központi pénztárnok jelentése. 4. A „Z. T. H.” pénztárnokának jelentése. 5. Az énektanítás módszere. Irta és felolvassa Hodossy Béla, egyesületi tag. 6. „A Magyar Gazdaszövetség” ismertetése. Előadja a szövetség kiküldöttje. 7. Uj alapszabályok alkotása. 8. Tisztújítás. 9. Esetleges indítványok. — **Közgyűlés után közélet.** Egy teríték ára 8 korona. Akik a közéletben részt óhajtanak venni, szíveskedjenek ezen szándékukat legkésőbb december 20-ig Molnár Gyula, sátoraljai helyi áll. isk. igazgató urnál bejelentni.

— **Az izr. nőegylet tea zsúrja.** Az izr. nőegylet f. hó 26-án tartja második tea-zsúrját a „Magyar Királyi” szálloda nagytermében Oláh Rudi zenekarának közreműködésével. Az egyetli tagok közül 24 hölgy vállalkozott a gazdaszónyi tisztségre. A hangulat után itélve a második zsúr még fényesebb lesz, mint az első.

— **Értesítés.** A Zempléni vármegyei Gazdasági Egyesületnek f. hó 19-én hirdetett igazgató választmányi és közgyűlése közbejött akadályok miatt f. hó 21-én (hétfőn) d. e. 9 óratól kezdődőleg fog megtartani. Az egyesület szögletesi és borászati szakosztálya ugyanaz nap d. u. 2 órakor tartja ülését. A Zempléni vármegyei Gazd. Egyesület elsőnöke nevében *Berevics Béla* e. titkár.

— **Tüz. F.** hó 14-én este 8 órájában könnyen végzetessé válható bolti tűz ütött ki Friedmann Abraham Rákóczy-utcai kalapüzletében. A *Frisz* Heiman parancsnoksága alatt gyorsan ki ivonult tűzoltóság az abban sikerült a tüzet — még mielőtt nagyobb mérvet ölthetett volna — lokalizálni.

— **Az élőhalottakért.** Az elnebe-tegek karácsonyfájára adakoztak: Widder és Reichard 20 kor, Zalay Andor. Özv. Besseney Istvánné, Czibur Bertalan 10—10 kor, Viadar Emil, Moskovits Géza, Kádár Gyula, Nagy Barna 5—5 kor. Haas Imre, Dr. Csöke József, Reisz Ede, özv. Lengyel Péterné, Szokolay Emil, Erenyi Manó, Haas Adolf, Czinner Adolf, Némethy József, Möré Gyula, özv. Teich Zsigmondé 2—2 kor. Olchváry Dezső, Németh Nándor, dr. Fried Samu, dr. Friedmann Armin, Davidovits Adolf, Kun Géza, Kossuth János, Reichard Armin, dr. Kellner Soma, dr. Davidovics Jenő, dr. Klein Károly, Csuka Ödön, dr. Hornyai Béla, Spilenberg József, Kun Frigyes, Ferenczy Sándor, Bernáth Béla, Nemes Sándor, Br. Fischer Lajos 1—1 kor.

— **Gazdasági házi ipari tanfolyamok Zempléni vármegyében.** A földművelési miniszter folyó év telen Zempléni vármegyében Bem Lajos gazdasági szaktanár előterjesztésére 9 kosáron, 1 gyékényszövő és egy nyirokseprűkötő tanfolyamot rendez. E tanfolyamok célja, hogy a nép állandó keresethez jusson téli időben és ezen iparágakat elszajtatva nyers terményeit feldolgozassa piaci árúvá. Feldolgozott tárgyak értékesítését a bodrogközi házipart pártoló szövetség és a sárospataki hitelszövetkezet közvetíti. Az érdek-

lődés és részvétel igen fokozódott és egyes községekbe a résztvevők száma felülmúlja az előirányzott létszám kétszeresét. Ugyancsak elrendelte a földművelésiügyi Miniszter a sátoraljai helyi helyőrség részére a gazdasági előadások sorozatos szervezését. Az elméleti rész kiegészítésül tanulmányi kirándulásokat rendez Bem Lajos sárospataki gazdasági szaktanár Windschgrätz Lajos herceg és Mailáth József gróf uradalmaiban. Továbbá Berbenyiken tanulmányi tárgyává teszik O. Excententiája Mailáth grófné országhírű baromfi telepét és végül a kender feldolgozó gyárat.

— **Tragikus halál.** Vas János mádi gazdember rendkívüli zilált családi életet élt Mádon. Ivott és ivott. Ennek a folyamánya lett, hogy feleségétől különválva élt és egy tót cseléddel élte le utolsó napjait. Ezen botrányos életmódot akarta Vasnak asszony leánya megakadályozni. hó 10-én, de szerencsétlenül. mert atyja fegyvert fogott reá és egyik kezét előtte. Ezután megtöltött fegyverével Vas a szénával megrakott padlásra ment. A szénát meggyújtotta. A szomszédok aztán nagy puskaropogásra és a ház égésére gyűltek össze. A tűz eloltása után Vasnak megsebesedett fél törzsét találták meg és mellette a fegyvert.

— **Továbbképző tanfolyamok.** A kassai m. kir. állami felső ipariskolánál 1909. január elején megnyílnak a következő iparos továbbképző tanfolyamok: 1. *Épület és butoraszatolások tanfolyama*, január 4-étől aprilis 30-ig, heti 6 órával. Ezen tanfolyam az épület- és butoraszatolási körébe vágó tárgyak helyes rajzolásának és készítésének, s a faipari technológia fontosabb ismereteinek tanítására terjed ki. 2. *Szabó-tanfolyam*, január 4-től március 8-ig, heti 12 órával. A szabó tanfolyama a szabóiparban szűk seleges alapismeretekre, a szabóipari rajzolásra, a gyakorlati szabásra és a legszükségesebb technológiai ismeretekre terjed ki. 3. *Czipész tanfolyam*, január 4-étől március végéig, heti 9 órával. Ez a tanfolyam a czipészipar alapismereteit, a gyakorlati szabást és a rajzolást s az anyagszereket és szerszámokra és gépekre vonatkozó legszükségesebb tudnivalókat vonja körébe. Ezen tanfolyamokban az oktatás hétköznap az esti órákban és vasárnap délelőtt megy végbe. 4. *Építési költségvetési tanfolyam*, január 4-étől február végéig, heti 8 órával. Ezen tanfolyam az oktatás a nappali órákban folyik. Beléphetnek: Iparosmesterek, segítők és munkások, kik jártasak az írásban, olvasásban és a számolás elemeiben. Képzettebb iparosinasok, kik az iparostanonciskolák szervezetének 21. pontja értelmében a tanonciskolai kötelezettség alól részlegesen fölvették. A tanfolyamokra beiratkozni lehet január 3-ig hétköznap 11-től 12-ig és vasárnap 8-tól 10-ig. A beiratkozás alkalmával az iparossegédek a munkakönyv bemutatásával, más jelentkezők pedig más megfelelő okmányokkal igazolják foglalkozásukat. Részletesebb felvilágosítás az igazgatósnál szerezhető.

— **Elfogyó libatolvaj.** Folyó hó 11-éről 12-ére menő éjjel Grünfeld Ida Arpád utcai fászkamaráját feltörték s onnan négy darab hizott libát elloptak. Ugyancsak ilyen körülmények között lopták el decz. 14-éről 15-ére virradó éjjel Rottman Mór né három drb. hizott libáját is. A rendőrség által megejtett nyomozás során a tettest Kónya János visi születésű napszámó személyében elfogták. A vele vadházasságban élő özv. Rendes Jánosné a libák közül két darabot eladott. A harmadikban pedig Rottmanné felösmerte saját libáját. A többi lopt libákat a rendőrség megtalálta lakásukon.

— **Rablótámadás.** Folyó hó 14-én Beeske Bálint kocsát ismeretlen emberek a szőlőhegyek mentén el-

vezető országút megtámadták és szerkezőről 20 korona értékű élelmiszert elloptak. Előbb azonban a kocsiat alaposan megverték s azután a loptat holmival elmenekültek. A rablótámadás alkalmával senki sem járt a közelben s így a vakmerő rablóknak sikerült minden akadály nélkül odább állni. A károsult feljelentése folytán a rendőrség megindította a nyomozást.

— **Rákóczi cipőkrom** a legjobb bürfényesítő 5% a kassai Rákóczi-szabó alapja javára. Egyedüli gyártója Székely és Társsa Kassa.

Gyengeséget

még ha betegség után való szervi betegség is, könnyen le lehet győzni, valamint az egészséget és az erőt gyorsan s biztosan helyre lehet állítani SCOTT-féle Emulsió által.

Kényes iny és gyomor

amely nem bírja el a községes csukamájolajat, a

SCOTT-féle Emulsiót

eszményi gyógyszerként fedadja. Ehhez még az az előny is járul, hogy háromszorta táplálóbb, mint a községes csukamájolaj. Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

Kapható minden gyógytárban.

NYILT-TÉR.

(E rovat alatt közöltékért szerkesztőség nem felelős.)

Kossuth Ferenc levele!

Tek. Balázsovich Sándor gyógyszerész urnak Sepsiszentgyörgy.

„Csuzos bántalmaknál az „INDASZESZ” bedörzsölése jó hatásúnak mutatkozott. Kérem legyen szíves nekem három üveggel küldeni.”

KOSSUTH FERENC.

Számos előkelőségek és orvosok igazolják, hogy a törvényesen védett székellyhavas

INDASZESZ

gyógyfű sósborszesz

legjobb szernek bizonyult a test és izmok edzésére. Üdit és frissit. Megóvja a testet a hideg káros befolyásától. Massagehoz (gyuró-kenő-kura) felette ajánlatos. Leghatásosabb szer csuz, közsvény, rheuma

tejtajas, natna, influenza.

tagszagatás es mindenü nemu meghűlésbol eredo

bajok ellen. Aszekelyhavas

„INDASZESZ” össze nem tevesztendő más sósborskeszitményekkel, melyek egyszerű szeszkeverékek, holott az „INDASZESZ” székellyhavas

gyógyfűvekből előállított és hatásában felülmúlhatatlan gyógyszer különlegesség.

Készíti Balázsovich Sándor gyógyszerész Sepsiszentgyörgy. A törvényesen védett székellyhavas

„INDASZESZ” kapható 2 és 1 koronás üvegekben az országban mindenütt.

A szerkesztésért felelős:

A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA,

A gyermekvédő-ligának
jövödelmező.

— Az Országos —
Gyermekvédő-liga

LEVÉLPAPIRJA

csinos dobozokban
kaphatók

Landesmann Miksa
könyvkereskedésében.

Jó írásu írrok alkalmazást
nyerhet Rosner Imre bírósági
végrehajtónál. — Található
naponta reggel 6—8-ig laká-
sán Kazinczy-u. 31.

KLEIN GÉZA

szénüzlete

ajánlja szoba fűtésére:

I. rendű Porosz kőszén 2 frt. 40
kr. — Szalon kőszén 1 frt. 80 kr.
— Porosz brikett, valamint I. r.
gázkösz jutányos árak mellett
házhoz szállítva. Telefon 64. sz.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönség, hogy tűzifa
raktáram már nem a vasuti állomáson, hanem a Kos-
suth-utcai saját telkemen, a (Hordógyár) mellett van,
ahol hasáb és vágott fát nagy raktáron tartok.

Egy méterm. vágott fa házhoz szállítva 2 kor.
50 fillér. Vaggon számra jutányos árak mellett.

Magam a n. é. közönség pártfogásába ajánlvá
maradtam, kiváló tisztelettel

NEUMANN HERMAN

fakereskedő, (Árpád-u. 1. Rude ház.)

Kapható:

Landesmann Miksa és Lövy Adolf
papirkereskedésében Sátoraljaiuhely.

AZ 1909. ÉVRE SZÓLÓ NAPTÁRAK
a legnagyobb választékban kaphatók
Landesmann Miksa és Társánál.

Földbirtokosok figyelmébe!

A Franck Henrik Fiai-féle kassai pótkávégyár
igazgatósága a mezőgazdaságnak egy új ágát; a

czikória (katáng gyökér—*elehorium inthbus*)
termesztését

ajánlja kísérleti művelésre. A nyers anyag 1909. évben
métermázsánként 3 K. 70 fnyi árban 3% sulylevonás-
sal vétetik át ab rakodó állomás és a gyárudvarban
constatált tisztasuly értéke azonnal készpénzben kifí-
zetetik.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál a gyári
igazgatóság.

Kassán, 1908. november 30-én.

Franck Henrik Fiai.

Egy alig használt benzín
motor, a legjobb gyárt-
mányu kedvező fizetési
feltételek mellett olcsón
eladó. Szöllösy Tivadar.

Egy német és magyar le-
velezésben teljesen jártas
könyvelő 1200—1500 korona
fizetés mellett egy helybeli
kézműkereskedésben állást
nyerhet.

Ajánlatok a kiadóhivatalba
kéretnek.

SALGÓTARJÁNI

Köszénbánya Részvény-Társulat
széntermékei (szobafűtésre és ipari célokra)

KLÁR és NEUMAN cégnél
Sátoraljaiuhely

rendelhetők meg. Ugyanott legjobb minőségű apró és durva
szemű kétszer mosott kovács szén és koks, valamint porosz
briket kapható.

Boros hordók szállítása.

1909. évi július végéig 1000 darab
gönczi boros hordó szállítandó.

Reflektálók erre küldjék ajánlataikat
az ár megjelölésével 1909. január 15-éig:

Hohenlohe herczeg tokaji borpinczészet bodrog-
kereszturi Igazgatóságának Sátoraljaiuhely.

Hatóságilag engedélyezett végeladás!

Szíves tudomására hozom a n. é. közönség, hogy én, a Fő-téren, a „Vadászkürt“ épületében lévő előnyösen
ismert cipőüzletemben lévő árukészletemet

hatósági engedéllyel végkiárusítom,

mely alkalommal összes cipőáruim, u. m. női, férfi, gyermek zsevró és box cipők, bálí és alkalmi cipők, posztó és
házi cipők, valódi orosz sár- és hócipők, szóval minden e szakba vágó cikkek bámulatos olcsó áron szerezhetők be.

Fölkérem a n. é. közönséget, hogy ezen ritka alkalmat cipőszükségletének beszerzésére el ne mulassza.

Teljes tisztelettel

HALÁSZ HERMAN.